

FELUŚ I GUCIO POZNAJĄ CYFERKI

Kiedy powinniśmy zacząć naukę matematyki? Nigdy nie jest na to zbyt wcześnie. Już najmłodsze dzieci dowiadują się, że mają jeden nos czy dwie rączki. Ubierane, słyszą, że najpierw wkładają jeden, a potem drugi but. Wskazujemy im przedmioty z najbliższego otoczenia, mówiąc, że czegoś jest więcej lub mniej. Opowiadamy o ich położeniu, odległościach między nimi czy wadze. W ten sposób pomagamy w tworzeniu się pierwszych pojęć matematycznych.

Dzieci w naturalny sposób dowiadują się też, że każda wartość liczby ma swój zapis. Odkrywają cyfry w numerach autobusów i domów, w sklepowych cenach. Dzięki elementom zestawu edukacyjnego „Feluś i Gucio poznają cyferki” mogą w przyjemny sposób zacząć naukę liczenia. W pierwszej kolejności opanowują zasady klasyfikowania i segregowania elementów, a przy okazji odkrywają, jak dana liczba wyraża się w zapisie. To ważne, bo matematyka może być świetną zabawą.

Katarzyna Kozłowska
autorka książek z serii *Feluś i Gucio*

OPIS ZABAWKI

Zestaw edukacyjny skierowany jest do dzieci, które ukończyły 3. rok życia. Jednocześnie może się bawić 4 dzieci. Uczestnicy będą używać drewnianych elementów (puzzli) na kilka sposobów. W zależności od wieku, umiejętności oraz potrzeb dziecka wybieramy rodzaj ćwiczeń i zabaw rozwijających myślenie matematyczne:

- ZABAWA 1. ZABAWKI FELUSIA,
- ZABAWA 2. CYFERKOWE PORZĄDKI.

Części zestawu mogą być używane jak tradycyjne puzzle oraz jako liczmany matematyczne, czyli drobne przedmioty ułatwiające naukę liczenia. Przydadzą się także w zabawach poświęconych kategoryzowaniu typu „znajdź wszystkie zabawki w kolorze żółtym” czy tworzeniu zbiorów przedmiotów o tej samej lub różnej liczbie elementów.

ZAWARTOŚĆ PUDEŁKA:

- 46 drewnianych puzzli tworzących kształty 10 cyfr (w zakresie 0-9),
- poradnik z pomysłami na ćwiczenia i zabawy matematyczne.

wiek
3+

1-4
graczy

10-30
minut

DREWNIANE PUZZLE

Z elementów możemy ułożyć kształty 10 cyfr, które różnią się rozmiarem (1 – najmniejszy, 9 – największy*). Po ułożeniu wszystkich puzzli, dzięki zaangażowaniu zmysłu wzroku oraz koordynacji oka i ręki, dziecko z łatwością może zaobserwować, jaka jest kolejność cyfr, jaką wartość wyraża dana cyfra oraz która z nich jest mniejsza lub większa:

* UWAGA!

W zestawie znajduje się także element w kształcie cyfry 0 przedstawiający Gucia dziwnego brakiem zabawek w drewnianym pudełku Felusia. Możemy go wykorzystać na początku zabawy, po wzięciu wszystkich puzzli, mówiąc: „Pudełko jest puste. Nic w nim nie ma. W pudełku jest zero zabawek”.

Na każdym elemencie znajduje się ilustracja przedstawiająca zabawkę Felusia. Aby ułatwić dziecku naukę liczenia oraz odróżnianie wyglądu danej cyfry, w zabawie tym zestawem używamy prostego skojarzenia: dana cyfra składa się z tylu elementów puzzlowych, ile wynosi jej wartość, np. cyfra 2 składa się z 2, a cyfra 8 z 8 puzzli. **Dzięki temu dziecko ma szansę samodzielnie odkryć, jak wyglądają oraz co wyrażają cyfry.** Wystarczy, że znajdzie i dopasuje do siebie zabawki Felusia, policzy je i ułoży z nich kształt danej cyfry. Każda cyfra tworzy zbiór zabawek tej samej kategorii, np. cyfra 8 to zbiór 8 różnych piłek. Aby nauczyć się liczyć do 8 i poznać wygląd tej cyfry, prosimy dziecko o odnalezienie 8 puzzli przedstawiających piłki – czerwoną, żółtą, różową, niebieską, brązową, fioletową, zieloną, pomarańczową – i połączenie ze sobą wszystkich elementów dokładnie w tej kolejności. W czasie układania puzzli możemy wspierać dziecko, mówiąc: „Znajdź czerwoną piłkę

w groszki i połącz ją z mniejszą żółtą piłką w paski. Czy widzisz jakąś piłkę plażową? Tak! Jest różowa! Dołącz ją do pozostałych i poszukajmy niebieskiej piłki do gry w siatkówkę. O! Widać już górne kółeczko cyfry 8. Spróbujmy ułożyć dolne, większe koło, by zobaczyć, jak wygląda cała ósemka. Ile piłek nam zostało? Tak! Cztery. Jak myślisz, która będzie następna?”. **W ten sposób nie tylko pobudzamy wyobraźnię matematyczną dziecka, lecz także ćwiczymy jego spostrzegawczość, rozumienie ze słuchu oraz logiczne myślenie.**

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 to cyfry.
Jest 10 cyfr. Cyframi można
zapisać liczbę. Liczba mówi
nam, ile czegoś jest.

UWAGA!

Gdy warunki na to pozwalają, w czasie matematycznych zabaw z cyferkami warto używać różnych nazw dla tej samej cyfry, np. 1 – „jeden”, „jedynek”, a także liczebników porządkowych takich jak „pierwszy”.

ZABAWY KSZTAŁTUJĄCE UMIEJĘTNOŚCI MATEMATYCZNE

ZABAWA 1. ZABAWKI FELUSIA

liczba uczestników: 1–4

JAKI JEST CEL ZABAWY?

- Poznać zabawki Felusia, uporządkować je i oszacować, ile ich jest.

CO BĘDZIE POTRZEBNE?

- 46 drewnianych puzzli tworzących kształty 10 cyfr (w zakresie 0–9)

CO ROBIMY?

KROK 1: Wymujemy elementy z pudełka i rozkładamy je w taki sposób, by wszystkie ilustracje zabawek były dobrze widoczne dla uczestników. Rodzic lub opiekun mówi, np. „Ojej, ale tu bałagan! Czy pomożemy Felusiovi posprzątać zabawki?”.

WSKAZÓWKA: Sprzątanie zabawek możemy rozpocząć od wprowadzenia cyfry 0, zgodnie z sugestią na stronie 2. Warto przy tym zaangażować całe ciało i pokazać cyfrę 0 za pomocą gestów, np. naśladując Gucia rozkładającego łapki w geście „nie ma”.

KROK 2: Prowadzący zabawę może zasugerować porządkowanie zabawek zgodnie z kolejnością cyfr (od 1 do 9) lub zgodnie z wyborem uczestników, np. najpierw sprzątamy auta. Ważne, by wszystkie ćwiczenia rozpoczynały się od wyodrębnienia obiektów do policzenia, zarówno wzrokiem (spojrzenie), jak i gestem (wskazanie lub podniesienie elementu z daną zabawką). Dobrze, jeśli będzie temu towarzyszyć narracja, np.: „To są zabawki Felusia. Tam są auta, a tu – klocki. Ułożymy je w rzędach. Autko obok autka. Klocek obok klocka”.

KROK 3: Po ułożeniu w rzędzie pierwszej kategorii zabawek, np. aut, mówimy: „Tu leżą autka” (spojrzenie i gest obejmujący wszystkie). Następnie zadajemy pytanie: „Jak myślisz, ile ich jest?”. Dziecko może odpowiedzieć, np.: „Dużo” albo „mało”. Wówczas dopytujemy: „Ile? Podaj liczbę”. Dzięki temu dziecko zaczyna szacować. To bardzo ważny krok w stronę liczenia. W taki sam sposób układamy pozostałe elementy zestawu.

WSKAZÓWKA: Liczebniki, które możemy usłyszeć w odpowiedzi, będą najczęściej dalekie od rzeczywistej liczby przedmiotów, ale nie poprawiamy dziecka. Wraz z kolejnymi ćwiczeniami tego typu szacowanie stanie się bardziej dokładne.

KROK 4: Zadaniem uczestników jest policzyć elementy uporządkowane w każdym rzędzie. Mówimy np.: „Policz, ile jest ...”.

WSKAZÓWKA: Prowadzący zabawę nie powinien przeszkadzać, przerywać, poprawiać lub skłaniać, by dziecko zaczęło od początku w przypadku pomyłki. Liczy się tutaj uważność dorosłego i chwalenie dziecka za wysiłek włożony w próby liczenia. Najlepiej, gdy przyglądamy się czynnościom dziecka (wskazywanie obiektu + wypowiedzanie jego nazwy) i ewentualnie podpowiadamy zapomniane przez dziecko liczebniki.

KROK 4: Dorosły prezentuje poprawne liczenie, mówiąc np.: „A czy chcesz zobaczyć, jak ja liczę? Patrz uważnie, bo mogą potrzebować twojej pomocy. Najlepiej policzmy razem”. Aby podkreślić rytm liczenia, wskazuje każdy liczony element wyrazistym gestem i głośno wymienia liczebnik: „Jeden, dwa, trzy...”. Wyraźnie akcentuje ostatni liczebnik: „Dziewięć. Feluś ma dziewięć autek”. Dzięki temu pomagamy dziecku zrozumieć specjalne znaczenie ostatniego liczebnika wymienianego w trakcie liczenia.

WSKAZÓWKA: Gdy dziecko prawidłowo podaje kolejność cyfr, warto pomóc mu zrozumieć, jaką funkcję pełni ostatni liczebnik. W tym celu umieszczamy poszczególne kategorie zabawek w pudełku. Dziecko wkłada do niego elementy puzzle prezentujące daną zabawkę, głośno je licząc. Zamyka pudełko i mówi np.: „W pudełku jest 9 autek”. Dorosły lub inny uczestnik zabawy, który dobrze liczy, otwiera pudełko, liczy elementy i stwierdza: „Tak, jest 9 autek”. Następuje zamiana ról i liczenie innych zabawek. Ćwiczenia naprzemienne dają bardzo dobre efekty edukacyjne.

KONIEC ZABAWY

Zabawa się kończy, gdy posprzątamy i policzymy wszystkie zabawki Felusia.

PRZYDATNE WSKAZÓWKI:

1. W czasie zabawy z młodszym dzieckiem warto stosować zasadę „1 gest wskazujący – 1 element – 1 liczebnik”. To pomaga dziecku zrozumieć, że:
 - licząc, należy zawsze wymieniać liczebniki w stałej kolejności,
 - liczebnik wymieniony na końcu liczenia ma podwójne znaczenie: dotyczy ostatniego liczonego przedmiotu i jednocześnie określa, ile jest wszystkich razem.
2. Jeśli chcemy wspierać maluchy w doskonaleniu reguły „jeden do jednego”, musimy zadbać o to, by elementy były układane w rzędzie. Dzięki temu dziecko może doświadczać liczenia poprzez ćwiczenie koordynacji gestu wskazywania z wypowiadanymi liczebnikami.
3. Aby pomóc dziecku zrozumieć, że wynik liczenia nie zależy od kierunku liczenia, możemy zmieniać położenie elementów w szeregu oraz prosić dziecko o ich przeliczanie w różnych kierunkach: raz z lewej, raz z prawej strony. Dziecko powinno doświadczyć tego kilkakrotnie, w różnych sytuacjach i z różną liczbą porządkowanych elementów, by w kolejnych podobnych ćwiczeniach samodzielnie dojść do wniosku, że nie musi ponownie liczyć od drugiej strony.
4. Warto zachęcać dziecko do tzw. liczenia na konkretnych, czyli poszukiwania prawdziwych zabawek, ich liczenia i porządkowania, mówiąc np.: „A czy ty też masz auteka jak Feluś? Ile autek ma Feluś? Ile autek masz ty?”.

ZABAWA 2. CYFERKOWE PORZĄDKI

liczba uczestników: 1–4

JAKI JEST CEL ZABAWY?

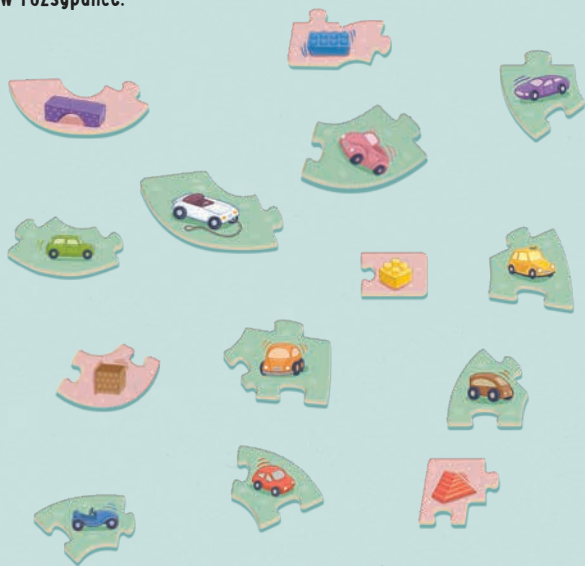
- Posprzątać i policzyć zabawki Felusia oraz poznać wygląd i kolejność cyfr.

CO BĘDZIE POTRZEBNE?

- 46 drewnianych puzzli tworzących kształty 10 cyfr (w zakresie 0–9)

CO ROBIMY?

KROK 1: Puzzle rozkładamy w taki sposób, by wszystkie zabawki były dobrze widoczne dla uczestników, np. w rzędach lub w rozszpance.

rozszpanka – wariant trudniejszy

WSKAZÓWKA: Nie ograniczamy dzieciom zakresu liczenia, zakładając, że sobie nie poradzą. Używamy w zabawie wszystkich elementów zestawu. Im więcej okazji do liczenia stwarzamy, tym łatwiej dzieci dostrzegają regularności oraz tworzą reguły porządkujące rzeczywistość. Jest to szczególnie ważne w kształtowaniu myślenia matematycznego i gotowości szkolnej.

KROK 2: Rozpoczyna najmłodszy uczestnik lub ten, który jako pierwszy znajdzie Gucia zdziwionego brakiem zabawek w pudełku (cyfrę 0). Dzieci mają za zadanie „posprzątać” określony typ zabawek Felusia, np. dinozaury, policzyć je, a następnie ułożyć je w taki sposób, by utworzyły kształt cyfry, która informuje o wyniku liczenia.

WSKAZÓWKA: W tym czasie dorosły powinien obserwować uczestników i wspierać ich, mówiąc, np.: „Czy Felus ma dinozaury? Tak! Pierwszy jest żółty, drugi – czerwony, trzeci – niebieski i czwarty – brązowy. Jeden, dwa, trzy, cztery. Felus ma 4 dinozaury. Tak wygląda cyfra 4”.

KROK 3: Sprzątanie zabawek może odbywać się na różne sposoby. Uczestnicy zabawy mogą to robić równocześnie, wspólnie układając puzzle, lub po kolei, dążąc do ułożenia wszystkich cyfr (stworzenia zbiorów zabawek) zgodnie z zasadą 1 cyfra – 1 dziecko, aż do zrealizowania celu zabawy.

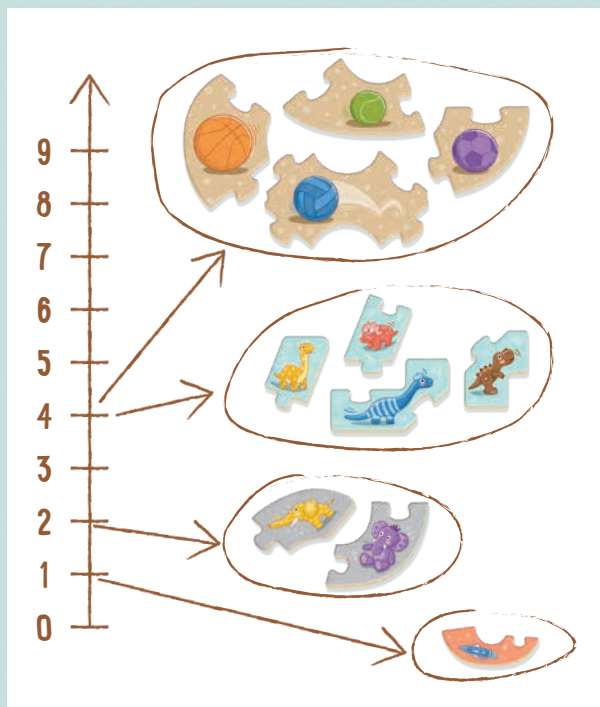
KONIEC ZABAWY

Zabawa się kończy, gdy uczestnicy posprzątają wszystkie zabawki Felusia, układając stworzone z nich cyfry w kolejności od najmniejszej do największej.

PRZYDATNE WSKAZÓWKI:

1. W czasie zabawy warto zwracać uwagę dziecka na rozmiar ułożonych cyfr: „To jest 4. Felus ma 4 dinozaury. Policzmy je. A to? (Rodzic wskazuje na inną cyfrę, np. 7). Jaka to cyfra? Policzmy, ile zabawek się w niej kryje. Tak! Brawo! 7 samolotów. Felus ma 7 samolotów. Tak wygląda cyfra 7. Czego jest więcej? Dinozaurów czy samolotów? Tak, więc 7 jest większe niż 4”.
2. Wariant z tworzeniem zbiorów i porządkowaniem według cechy, np. koloru. Elementy zestawu przydają się także w zabawach ćwiczących tworzenie zbiorów. W tym celu prosimy dziecko, by poukładało zabawki w grupach. Mogą to być:
 - najpierw zbiory tych samych zabawek, lecz o różnej liczbie elementów, np. 4 dinozaury, 8 piłek,
 - następnie zbiory odmiennych zabawek, lecz w tym samym kolorze, np. wszystkie żółte lub wszystkie niebieskie. W zabawach tego typu ćwiczymy szacowanie, liczenie i przeliczanie w różnych kierunkach.

Możemy także poprosić o wskazanie zbiorów równolicznych, tłumacząc znaczenie tego określenia w najprostszy możliwy sposób, np.: „Pokaż zbiory, w których jest tyle samo zabawek, np. 4 dinozaury i 4 piłki”. Aby ułatwić dziecku wykonanie zdania, warto układać elementy puzzlowe na odpowiednio przygotowanym arkuszu papieru z osią liczbową.

To zaledwie kilka pomysłów na gry i zabawy z użyciem puzzli! Zachęcamy do wymyślania własnych cyferkowych zabaw!

Zapraszamy też do naszej **EDUKAWIARENKI**

– grupy poświęconej książkom, grom i zabawkom w edukacji, w której zamieszczamy dodatkowe materiały i inspiracje.

POLECAMY INNE PRODUKTY Z SERII:

ZABAWKI

ZESZYTY AKTYWNOŚCIOWE

KSIĄŻKI

AUDIOBOOKI

MASKOTKI

 Wydawnictwo
NASZA KSIĘGARNIA
ul. Apczna 6, 05-075 Warszawa-Wesoła
naszaskiegnia@nk.com.pl, gpsr@nk.com.pl

© Copyright by Wydawnictwo „Nasza Księgarnia”, Warszawa 2025
Ilustracje: Marianna Schoett

Autorka gry: Justyna Kesler
Konsultacja merytoryczna: Katarzyna Kozłowska
Redaktor prowadząca serii *Felus i Gucio*: Katarzyna Lajborek
Opieka redakcyjna: Magdalena Korobkiewicz
Korekta: Joanna Kończak
Opracowanie DTP: Karina Korobkiewicz
Wyprodukowano w Chinach